

JAN ZAHRADNÍČEK (1905 – 1960)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

109. výročí narození

Dne **17. ledna 1905** se narodil český básník, esejista, překladatel, vrcholný představitel české katolické poezie, **Jan Zahradníček**.

Pocházel z rolnické rodiny z **Mastníka u Třebíče**, narodil se jako dvanáctý z 19 dětí, dospělosti se dožilo pouze sedm. Ve dvou letech **spadl z půdy**, pohmoždil si páteř a hrudník; zranění ve spojitosti s nedostatečnou lékařskou péčí a podvýživou vyústilo v těžkou kyfokoliózu páteře. Po maturitě na gymnáziu v Třebíči (1926) studoval **germanistiku na FF UK v Praze**. Studia však kvůli špatnému zdravotnímu stavu nedokončil, složil pouze knihovnické zkoušky, krátce pracoval jako **knihovnik**. Posléze se cele věnoval literatuře; kromě vlastní tvorby básnické překládal a byl externím lektorem různých nakladatelství. Během pražského pobytu (1926–1936) navázal četná literární přátelství, například s F. Halasem. Od roku 1936 žil **převážně v Uhřínově u Velkého Meziříčí**. Doprňuje se zde **ukotvení v jistotě venkovského života** a v řádu katolicismu. Roku 1940 se stal vedoucím redaktorem **brněnské katolické revue Akord**, řídil ji až do jejího zastavení nacistickou cenzurou (1944). Roku 1945 se oženil a odstěhoval do Brna, byl redaktorem nakladatelství Brněnské tiskárny. V **červnu 1951 byl zatčen**, následně ve vykonstruovaném procesu **odsouzen k třinácti letům vězení**. Roku 1956 mu byl trest snížen na 9 let, patrně na přímělu J. Seiferta u prezidenta Zápotockého. Těžkou ranou pro něj byla **smrt jeho dvou dcer** na otravu houbami. V květnu **1960 byl na amnestii propuštěn**, krátce nato však umírá na selhání srdeční činnosti.

Je pokládán za **nejvýznamnějšího básníka české spirituální poezie**. Jeho poezie se **silným dramatickým napětím** s původem v barokní inspiraci je pevně zasazena do křesťanské víry. Počátky jeho básnické tvorby (Pokušení smrti, Návrat) jsou charakteristické smutkem, fascinací smrtí jako symbolem veškerého zmaru a rozkladu; postupně překonává bludný kruh bolesti a melancholie, vytváří si osobitý projekt duchovního světa; tato vnitřní proměna výrazně ovlivnila **vývoj k formální dokonalosti veršů**, střídá se úsečný rytmus a volně rytmizovaný verš březinovského ražení. Významná je také jeho **překladatelská činnost**, pozornost si zaslouží i jeho podíl na přetlumočení Danteho Božské komedie.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Jan Zahradníček: Pod bičem milostným; Korouhve; Čtyři léta; Jeřáby; Ježíškova košilka; Knihy básní a další.

